

Når guder kommer i shitstorm

I Rin Usamis *Idol, brænder* (推し、燃ゆ) er dyrkelsen af pop-idoler så total, at det er nemt at forveksle dem med guder. Det er både novellaens styrke og dens svaghed.

Først: Skud ud til forlaget Korridor for en velopløst dobbeltudgivelse. Korridor udgav *Idol, brænder* samme dag som den anden bog i novellaserien, *Star*. Yukio Mishimas *Star* foregår inde i underholdningsindustrien og kigger med afsky ud på de mange fans, som omgiver den. Det er en stærk kontrast til *Idol, brænder*, som omvendt sidder i fankulturen og følger teenageren Akari Yamashita, som kigger fortryllet op på stjernerne. Det er jo rent ud sagt genialt, at udgive de to sammen. De er begge en hudflettende kritik af den kultur af stjernedyrkelse, som omgiver underholdningsindustrien, men fra diametralt modsatte perspektiver. Ligesom *Star* stadig er en dybt relevant kommentar til den internationale underholdningsindustri, selvom den foregår i Japans 1960'ere, er det langt fra kun den japanske idolkultur, som står for skud i *Idol, brænder* (udgivet for første gang i Japan, 2020). Den opmærksomme læser vil nemt kunne drage paralleller til dyrkelsen af fænomener som One Direction, Justin Bieber, *Harry Potter* og *Star Wars*. Men nok om konteksten – til teksten

Det er hårdt at være Akari Yamashita. Hendes far er udstationeret i udlandet, men hun og hendes storesøster og mor er blevet hjemme i Tokyo for at passe Akaris mormor, som er ved at dø. Moren er stresset, sover dårligt og har hovedpiner hele tiden. Akari klarer sig meget dårligt i skolen og er lige så ubehjælpelig til sit deltidsjob som tjener på en restaurant. Faktisk er der ikke særlig meget Akari er god til. Intet, af hvad hun prøver at lære, sidder fast, og lige meget hvor umage hun gør sig, er hun ikke god nok. Og værst af alt er hendes idol ramt af en skandale.

Masaki Ueno er boyband-medlem og skuespiller. Han er et bona fide popidol, der ligesom *Stars* Mizuno Yutaka har en rand af journalister og skrigende fans efter sig det meste af tiden. Han er objekt for endeløs sladderjournalistik og blogger-fans som analyserer alt hvad han gør, har på, skriver i en sangtekst, udtaler som om, eller undlader at udtale sig om. Han er Akaris *oshi* - hendes yndlingsidol. For nylig har han slået en fan, hvilket selvfølgelig er rigtig ærgerligt, for så er han endt i en mediestorm, som kommer til at koste ham en masse popularitet. Det er Akari selvfølgelig meget ked af, for hendes *oshis* ve og vel betyder alverden for hende. Men det skal ikke slå hende ud. Det betyder bare at hun må støtte sin *oshi* 110%.

Det gør hun også – hun tager til alle koncerterne, ser alle hans teaterstykker flere gange – og nu hvor der er en popularitetsafstemning på vej for bandets fans, køber hun 15 udgaver af deres nye CD, så hun har 15 stemmesedler. 15 stemmer til *oshi*. Akari skriver stadig på sin fan-blog som er dedikeret til at analysere og forstå Ueno, som engang har udtalt at "ingen forstår mig". Hvis Akari har en livsmission, er det at være den ene person, som forstår Masaki Ueno. Men ligemeget hjælper det, for *oshi* står i flammer og det gør Akari med ham.

Det er ret interessant beskrevet fra Rin Usamis (f. 1999) side, hvordan Akaris idoldyrkelse intensiverer, når både hendes eget og hendes *oshis* liv går ned ad bakke. Det bliver næsten en religiøs ting, og på et tidspunkt sammenligner Akari også oplevelsen af at spise en hel kage på sin *oshis* fødselsdag den 15. august (han er løve) med at spise en ofret mandarin fra et buddhistisk alter. For hende bliver det en form for gudedyrkelse at følge Masaki Ueno, og han er hendes ledestjerne igennem livet, som minder hende om at dårlige dage nok skal passere, og at der er nogen derude, som vil hende det bedste. Denne her religiøse oplevelse ved idoldyrkelsen er noget, som gør *Idol, brænder* til en virkelig interessant bog at læse.

Samtidig er der noget ved Akari, som næsten får hende til at fremstå anderledes fra andre teenagere med en masse vanskeligheder. Hun lærer dårligt, beskriver sig selv som "doven" og har svært ved at få arbitrære systemer til at sidde fast. I den sidste del af bogen råber hun ad sine krævende forældre "Arbejd, arbejd, siger I. Men det kan jeg jo ikke. Ved du ikke, hvad lægerne har sagt? Jeg er jo ikke normal!", hvilket forældrene affejer som en dårlig undskyldning. Alt dette står i stærk kontrast til Akaris vilde gåpåmod og analytiske overskud, når det kommer til hendes *oshi*. Her kan hun huske ting, han har sagt for flere år siden og sammenligne dem kritisk med små detaljer i baggrunden på en video, han har lagt op på sociale medier. Når Masaki giver interviews sidder Akari klar foran radioen eller TV'et med sin notesblok og tager udførlige noter, som senere bliver til velformulerede og reflekterede blogindlæg. Hun er tilsyneladende ret skarp, bare ikke til alle de ting, hendes familie og samfundet værdsætter. Jeg får lyst til at læse hende som en neurotypisk person. Jeg har generelt det indtryk at der er noget ved Akari, som virker oversat eller ignoreret, og som den ovenstående udveksling om at være normal, støtter op om. Det er vævet ind under bogens overflade, og kun synligt, hvis man læser efter det, men jeg vil mene at potentialet for at læse Akari som én med autisme eller ADHD er der.

Og her kommer min eneste lillebitte anke mod *Idol, brænder*. Den har en tendens til at tale ned til deltagerne i den idolkultur, bogen vil skildre. Akari er (neurotypisk eller ej) lidt af en taber, hvis liv i alle andre aspekter end hendes idoldyrkelse er ved at brase sammen over hovedet på hende. Hun har ikke noget som helst kørende for sig, ud over at hun måske er verdensmester i at være fan af Masaki Ueno. Hendes ven, Narumi, er også idoldyrker, men af et mindre band. Hun får lavet kosmetiske operationer på sine øjne, for at gøre hendes *oshi* interesseret i hende. Hun kommer da også på et par dates med ham, men de er "ikke sådan rigtig kæresten men... Noget i den retning". Man får fornemmelsen af at hun bliver kørt rundt i manegen og udnyttet. I *Idol, brænder* er fans sådan nogle lidt for godtroende teenagepiger, som ikke har noget godt i deres *rigtige* liv. Deres religiøse dyrkelse får dem til at smide enorme pengebeløb efter deres idoler, som ikke giver særlig meget igen. De unge piger oplever til gengæld at deres idoler giver dem en form for religiøs oplevelse af at være set eller af at have en form for åndelig forbindelse (eller et meget ulige ikke-kæresteforhold) til dem. Men meget lidt i bogen viser, at der skulle være noget positivt for de her fans i deres dyrkelse ud over den følelse, de gejler sig op til at have. Jeg savner en måde at se de her fans som andet end sølle og forvirrede. Det ændrer dog ikke på, at jeg virkelig synes at *Idol, brænder* er en skarp og meget velskrevet bog, som tager mig ind og tæt på sin hovedpersoners følelsesliv og giver mig en dybfølt bekymring for hende. Der er virkelig mange gange hvor jeg enten har lyst til at kramme Akari og fortælle hende at det hele nok skal blive godt igen, eller bliver grebet af et akut behov for at kigge meget storebror-agtigt på hende og sige "er du sikker på at det her er godt for dig?".

Rin Usami

Idol, brænder

Oversat fra japansk af Hanne Arnold

Korridor

124 sider

175 kr.

Udkom den 9. september

Facebook < <https://www.facebook.com/litteraturnu/> / Instagram < <https://www.instagram.com/litteraturnu.dk/>

Hjemmesiden er lavet i samarbejde med [Hilleru](https://hilleru.dk/) < <https://hilleru.dk/>